

ACC. N:R M. 13810:1-5.

Landskap: Småland Upptecknare: Fingal Johansson Värnamo
Härad: Östbo Berättare: Vilho Friberg
Socken: Pigele ö Västorp Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: 1955 Född år 1888 i Västorp

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Slaktteknik. s. 1-5.

LUF 104.

ACC. N:R M. 13810:1.

Svar på frågelista L. U. F. 104 Slaktteknik.
Bedövning medelst slag- eller skjutmark
förekom inte inom orten före 1908 på
slaktdjur. Slakt av svin:

Slaktaren kom vanligen i tidig ålder.
Blev ljuden kaffe med dopp och s:k.
slaktsup varefter han och ett par karlar
begåvo sig ut till svinkuret. Så in på
svinkätten der nassarna bodde, slaktaren
var beväpnad med ett omkr 1 1/2 m. långt
rep som marades fast om narrens ena
framben strax ovan klövarna, och om
narrens trycke lades en ändlös läderrem
som med "vrelärm" = en omkr. 50 cm. lång
ekspåk vreds omkring så narre inte kom
åt att skika allt för mycket. Så barkade det

28/2-55

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Luf 104
1.

av med slaktare hjälparlar och nassen
ut på backen, och in i köket der slakt-
bordet stod. Grisen kastades upp på bordet och
bands med starka rep fast vid bordet
om ena frams- och ena bakbenen.

Sen tog slaktaren till stickkniven
en omkr. 20 cm. lång kniv slipad så att det
var egg på båda sidor om knivspetsen.

Slaktaren kände med pekfingeret efter
vad vinets halspulvår var och där stack
han in kniven. Stack han vid årens
sida gick det långsammare med blod-
avtappningen och fläsket blev blodbenmängt.
Det sådes att slaktaren hade bogstuckit.

2. Lärval yrkerslaktare som hemslaktare
använde denna metod före 1908.

Slakt av nötkreatur utan bedövning
före 1908. Som slaktbänk hade man en
upp och nedvänd görelhäck på vilken
sidolersäderorna (fjölarna) borttagits.

Häcken lades på ett par kälkar eller en s.k.
drög. På ömse sidor om häcken lades ett par
stockar om 10-12 cm. grovlek. Djuret ko
eller oca ledades fram och ställdes vid sidan
om häcken. En man höll i djurets horn.
En annan man höll ett par trästakar
mot häckens kant, och strax framom
djurets bakben, och strax bakom frambenen.
med en yxa högg slaktaren av djurets
halakota strax bakom nackbenet, varefter
bloduttagningen skedde genom stick i bröstet.

3. Efter 1908: Djuret ledades in i ett uthus med trägolv

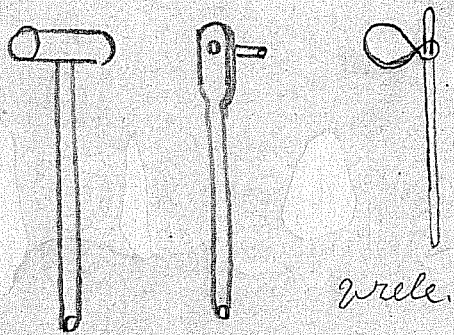
I golvet var en stark järnbrämma (hassp) nedslagen, och i denna lauts djuret, med huvudet något nedböjt, fast med en järnkedja. Bedövning skedde medelst slag - eller skjutmask, eller genom att slå djuret med en yxa eller slägga, i pannan, varefter man tappade av blodet genom att öppna en åder i bröstet. Mindre djur såsom får och kalvar stack man med kniv i nacken före 1908, men döden inträdde långsammare med denna metod. Därför övergick man så småningom till att bedöva dem medelst slag av klubba e.d. och tappade blodet av dem genom bröststicket. Bedövning av slaktsvin förekom i Votrup s:n 1904 i Fryele vid tiden omkr. 1908. Den tillgick så:

ACC. N:R M. 13810:5

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Med slag- eller skjutmask bedömdes djuret,
varefter djuret stacks i halspulsådern.

5.

Klubba, Slagmask
för bedömning av sin

5